

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Кафедра економічної і соціальної географії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Біланюк В. І.

“ _____ ” _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ

галузь знань:

спеціальність:

спеціалізація:

факультет: географічний

Львів – 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Тренди розвитку зеленої економіки” для підготовки бакалавра, 2016. – 9 с.

Розробник:

кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної і соціальної географії Івах Я. Є.

Програма затверджена на засіданні кафедри економічної і соціальної географії

Протокол № 4 від 09 березня 2016 р.

Завідувач кафедри економічної і соціальної географії

_____ проф. О. І. Шаблій

_____

Схвалено Вченою радою географічного факультету

Протокол № 2 від “ 23 ” березня 2016 р.

Голова Вченої ради географічного факультету

_____ доц. В. І. Біланюк

_____

© Я. Є. Івах, 2016

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни “Тренди розвитку зеленої економіки”)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів –3	Галузь знань:	<i>Денна форма навчання</i>
Модулів – 1	Спеціальність:	<i>Вибіркова</i>
Блоків змістових модулів -1		Рік підготовки – <i>перший</i>
Загальна кількість годин – 90	Спеціалізація:	Семестр – 2
Тижневих годин аудиторних – 2		Лекції – 16 год.
самостійної роботи студента – 3,625	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Практичні, семінарські – 16 год.
		Самостійна робота – 58 год.
		Вид контролю: <i>залік</i>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 0,55

Навчальна дисципліна “Тренди розвитку зеленої економіки” є складовою частиною освітньої програми підготовки бакалаврів освіти і розкриває теоретичні і практичні аспекти розвитку зеленої економіки і методичні особливості використання здобутих знань у шкільних курсах географії, сприяє розвитку екологічних навичок студентів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Вивчення студентами теоретичних основ зеленої економіки, знайомство з головними напрямками її розвитку та можливостями використання принципів зеленої економіки у шкільних курсах географії.

Завдання: навчити студентів самостійно визначати виробничі та обслуговуючі галузі, що працюють за принципами зеленої економіки, напрямки та тренди розвитку зеленої економіки, правильно методично застосовувати основи знань із зеленої економіки при висвітленні структури світового господарства та економіки окремих регіонів.

В результаті вивчення даного курсу студенти повинні:

Знати: зміст поняття «зелена економіка»; принципові підходи до визначення напрямів і галузей зеленої економіки; економічне, соціальне та екологічне значення зеленої економіки; тренди розвитку окремих галузей господарства та нових екологічних та технологічних засадах; можливості розвитку зеленої економіки в Україні.

Вміти: враховувати вплив географічних особливостей та чинників на формування зеленої економіки; визначати комплекс галузей зеленої економіки певної території; моделювати варіанти розвитку енергетики, сільського та лісового господарства окремих країн і регіонів; використовувати знання із зеленої економіки у шкільних курсах географії.

Навчальний курс охоплює 3 кредити (32 год.), містить 16 лекційні години, 16 год. семінарських і практичних занять та 58 год. самостійної роботи. Тижневе навантаження студента складає 2 год. аудиторних занять та 3,625 год. самостійної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні та прикладні засади формування зеленої економіки світу та України

Тема 1. *Виміри сталого розвитку та екологізація економіки світу.*

Запровадження терміну зелена економіка у кінці 1980–их рр. та його зміст. Взаємозв'язок зеленої економіки та сталого розвитку. Соціальне, екологічне, економічне та стимулююче значення зеленої економіки.

Тема 2. Геополітичні та гео економічні чинники та умови розвитку зеленої економіки.

Зміна двополюсного світу на багатополюсний. Геополітичні виклики сучасного світу та їх вплив на сталий розвиток людства. Відродження актуальності глобальної проблеми війни і миру. Гео економічні війни початку XXI ст., швидка індустріалізація та урбанізація найбільш заселених країн світу.

Тема 3. Вплив Паризької кліматичної угоди на декарбонізацію енергетики і зміна паливно-енергетичного балансу світу та України.

Загроза глобального потепління та його негативні наслідки для людства. Зміст та пропонувані механізми дії Паризької кліматичної угоди. Сценарії розвитку енергетики та зміни паливно-енергетичного балансу. Тенденції розвитку альтернативної енергетики у світі.

Тема 4. Нова енергетична стратегія та зміни в енергетичному, транспортному машинобудуванні та електротехнічній промисловості. Біоенергетика

Перебудова енергетичного машинобудування на виробництво обладнання для альтернативної енергетики та індивідуальних систем енергопостачання. Електрифікація більшості видів транспорту та масове виробництво акумуляторів. Тенденції змін у світлотехнічній та електротехнічній промисловості.

Тема 5. Економіка переробки та утилізації відходів.

Географічні особливості утворення, накопичення, збору, переробки а утилізації побутових відходів. Відходи як цінна комплексна сировина для промисловості та альтернативної енергетики.

Тема 6. Баланс між екологічними та експлуатаційними функціями лісового господарства.

Роль лісів у забезпечення екологічної стійкості території та їх економічне значення як комплексного постачальника сировини і палива. «Зелена революція» у лісовому господарстві та інтенсифікація використання лісів. Визначення оптимальної частки і функцій природоохоронних лісів.

Тема 7. Суперечливі тренди екологізації сільського господарства і виробництва продовольства.

Інтенсифікація та роботизація сільського господарства – як шлях до подолання продовольчої кризи і забезпечення економіки дешевою аграрною сировиною. Вирощування органічної продукції – напрямок розвитку

екологічного та соціально-орієнтованого сільського господарства.
Екологізація тваринництва

Тема 8. Використання трендів розвитку зеленої економіки в курсі шкільної географічної освіти.

Формування еколого-економічних знань учнів у шкільній географії. Важливість розуміння тенденцій розвитку зеленої економіки для майбутнього розвитку людства та суспільно-географічних особливостей регіонів. Важливість міжпредметних зв'язків та інтегрованих уроків при вивченні зеленої економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		лк	пр, сем.	ла	сп
Модуль 1					
1	Виміри сталого розвитку та екологізація економіки світу	2	2		8
2	Геополітичні та гео економічні чинники та умови розвитку зеленої економіки	2	2		6
3	Вплив Паризької кліматичної угоди на декарбонізацію енергетики і зміна паливно-енергетичного балансу світу та України	2	2		8
4	Нова енергетична стратегія та зміни в енергетичному, транспортному машинобудуванні та електротехнічній промисловості. Біоенергетика	2	2		6
5	Економіка переробки та утилізації відходів	2	2		6
6	Баланс між екологічними та експлуатаційними функціями	2	2		4

	лісового господарства				
7	Суперечливі тренди екологізації сільського господарства	2	2		8
8	Використання трендів розвитку зеленої економіки в курсі шкільної географічної освіти	2	2		8
	Всього год.	16	16	-	58

5. Темы практичних, семінарських занять

	Назва теми	Кількість годин
1	Напрямки розвитку та соціальне значення зеленої економіки	2
2	Визначення існуючих та перспективних галузей зеленої економіки в Україні	2
3	Розвиток альтернативної енергетики України в умовах гібридної російсько-української війни	2
4	Напрямки збалансованого розвитку транспорту	2
5	Географічні особливості збору, переробки і утилізації відходів та забруднення довкілля ТПВ	2
6	Водний, гідроенергетичний баланс та річковий транспорт України	2
7	Реновація і термомодернізація житлового фонду і комунального господарства в Україні	2
8	Розробка плану уроку та сценарію виховного заходу щодо напрямків розвитку зеленої економіки	2
	Всього год.	16

6. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

1. Лекція.
2. Евристична бесіда
3. Пояснювально-ілюстративний.
4. Пошуковий, індивідуального опрацювання.
5. Використання наочності, відеоматеріалів

7. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Контроль здійснюється за результатами екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		<i>Залік</i>	
A	90 – 100	5	відмінно
B	81-89	4	дуже добре
C	71-80		добре
D	61-70	3	задовільно
E	51-60		достатньо

8. Рекомендована література

Базова:

1. Блій Г. де, Муллер Пітер. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ «Україна О. Шаблія. – К.:Либідь, 2004. – 740 с.

2. Оцінка стану виконання підсумкових документів Всесвітнього саміту зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002) в Україні / За ред. Л.Г. Руденка. – К.: Академперіодика, 2004. – С.18 – 40.
3. Галушкіна Т. П. Національна політика «зеленого» зростання в Україні / Т. П. Галушкіна, Л. О. Мусіна, Н. І. Хумарова; Ін-т проблем ринку та екол.-екон. Досліджень НАН України. – Одеса, 2012. – 271 с.
4. Макстон Г., Рандерс Й. У пошуках добробуту. – Київ: Пабулум, 2017. – 320 с.
5. Мельник Л. Г. Екологічна економіка: підручник – Суми: Університетська книга, 2014. -366 с.
6. Чмир О. С., Захаркевич Н. П. «Зелена» економіка: сутність, цілі та базові принципи / Економічний вісник. – 2013. – №3 (33). – С. 54 - 62

Допоміжна:

1. Івах Я. Є. Україна в сучасних процесах глобалізації / Я. Є. Івах // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного ун-ту. Серія : географія. – Тернопіль. – № 2 – 2007. – С. 75–84.
2. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України / Інститут географії НАН України. – К., 2009. – 300 с.
3. Проект доповіді України до конференції ООН зі сталого (збалансованого) розвитку Ріо + 20 / С.А. Лісовський, Г.Б. Марушевський, П.Г. Павличенко, Л.Г. Руденко, Т.В. Тимочко. – К.: Центр екологічної освіти та інформації. 2012. – 60 с.
4. Оцінка стану виконання підсумкових документів Всесвітнього саміту зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002) в Україні. Наукова доповідь / за ред. Л. Г. Руденка. – К. : “Академ-періодика”, 2004. – 208 с.
5. Топчиев А. Г. Геоэкология: географические основы природопользования / А. Г. Топчиев. – Одесса : Астропринт, 1996. – 392 с.
6. Туниця Ю. Ю. Екологічна конституція Землі. Ідея. Концепція. Проблеми / Ю. Ю. Туниця. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 298 с.
7. Українська географія: сучасні виклики. Зб. наук. Праць у трьох т. К.: Принт-Сервіс, 2016. Т.1. – 235 с., Т.2. – 232 с., Т.3. – 222 с.
8. Cato M. S. Green Economics: An Introduction to Theory, Policy and Practice. – London: Earthscan/ 2009. – 224p.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. World Bank / Data / Indicators[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wb.com.